

föräldraalliansen Sverige

Kommunalt grundskoleindex 2018

Beskrivning

Innehåll

Innehåll.....	2
Kommunalt grundskoleindex 2018 - beskrivning.....	3
Sammanfattande resultat 2018	3
Bakgrund	4
Syfte	4
Metod.....	4
Måluppfyllelse	4
Pedagogisk personal	4
Övriga hälso- och studiefrämjande resurser	4
Fritidshem.....	5
Grundskoleindex.....	5
Definitioner, Kommunalt Grundskoleindex 2018	6
Måluppfyllelse	6
Pedagogisk personal	6
Kostnader.....	7
Fritidshem.....	7
Kommungruppsindelning 2017	8
A. Storstäder och storstadsnära kommuner	8
B. Större städer och kommuner nära större stad.....	8
C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	8

Kommunalt grundskoleindex 2018 - beskrivning

Föräldraalliansen Sveriges kommunala grundskoleindex är ett kvalitetsindex som utgår från ett föräldraperspektiv. Fyra kvalitetsområden beräknas, viktas och läggs samman till ett sammanlagt kvalitetsindex för grundskolan i respektive kommun. Kommunerna rangordnas sedan från 1 till 290. Grundskoleindexet beräknades första gången 2006.

De kvalitetsområden som används är

- Måluppfyllelse
- Pedagogisk personal
- Övriga hälso- och studiefrämjande resurser
- Fritidshemmen

Sammanfattande resultat 2018

Bästa grundskolekommun blev Jokkmokk med 3,22 (förra året Dorotea med 3,26 poäng) och sämsta kommun blev Laxå med 1,39 poäng (förra året Perstorp med 1,88 poäng).

De kommuner som hamnat högt på rankingen har generellt hamnat högt inom samtliga delområden medan de kommuner som hamnat lägst på rankingen på motsvarande sätt hamnat lägst inom fler eller alla delområden.

Den kommun som stigit mest i rankingen jämfört med 2017 är Lekeberg som stigit med 185 placeringar och återfinns på 66:e plats.

Den kommun som sjunkit mest i rankingen jämfört med 2017 är Norberg som sjunkit 229 placeringar till plats 285.

Jämfört med förra året har skillnaden mellan kommunerna ökat.

Hela listan presenteras i rankingordning, alfabetisk ordning, förändring samt länsvis och kommungruppsvis på Föräldraalliansen Sveriges hemsida. www.foraldraalliansen.nu

Topp 15

Jokkmokk
Dorotea
Oxelösund
Valdemarsvik
Karlsborg
Lund
Kinda
Mullsjö
Bjurholm
Arjeplog
Malung-Sälen
Vindeln
Tidaholm
Älvsbyn
Eda

Årets raket

Lekeberg	185
Upplands Väsby	178
Sorsele	178
Bjurholm	166
Älvsbyn	151

Årets dykare

Vansbro	-195
Överkalix	-200
Bräcke	-205
Norsjö	-223
Norberg	-229

Bakgrund

Föräldraalliansen Sverige verkar för en bra och likvärdig skola i hela landet. Den nationella likvärdigheten definieras genom läroplanernas mål. Vi anser inte att skolan kan anses tillräckligt bra om en fjärdedel av eleverna går ut grundskolan utan att ha uppnått målen för utbildningen och mer än en tiondel av eleverna inte är behöriga att söka till ett program på gymnasieskolan. Kvaliteten varierar både mellan kommuner och mellan skolor inom kommunerna. I detta avseende kan vi inte heller anse att skolan är likvärdig.

I dagens skoldebatt förekommer argument baserade på tveksamma ”skolundersökningar” beställda eller utförda av organisationer som inte har skolans bästa för ögonen utan drivs av andra intressen. Vi har därför funnit att det finns behov av en värderande undersökning där kommunernas ambition att utöva sitt huvudmannaskap över grundskolan redovisas och rangordnas.

Syfte

Syftet med denna undersökning är att, på kommunal nivå, skapa ett kvalitetsindex för grundskolan i Sverige där hänsyn tas till både uppnådda resultat och satsade resurser med hänsyn tagen till kommunernas olika förutsättningar.

I stort kan man sammanfatta att vi försöker mäta kommunens ambitionsnivå för grundskolan.

Meningen är att kvalitetsindexet skall kunna förstås av alla och kunna användas för diskussion kring och utvecklingen av grundskolan i kommunerna och i Sverige.

Metod

Vi jämför kommuners resultat och satsningar på grundskolan genom att indexera och vikta följande indikatorer:

Måluppfyllelse

(Variationsvidd 1,01)

- Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.
- Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde.

Pedagogisk personal

(Variationsvidd 1,42)

- Lärartäthet i förhållande till elevsammansättningen
- Övrig pedagogisk personal
- Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen

Övriga hälso- och studieförfrämjande resurser

(Variationsvidd 0,37)

- Elevhälsa
- Lärverktyg
- Måltider

Fritidshem

(Variationsvidd 0,29)

- Antal elever per avdelning
- Antal elever per anställd

Grundskoleindex

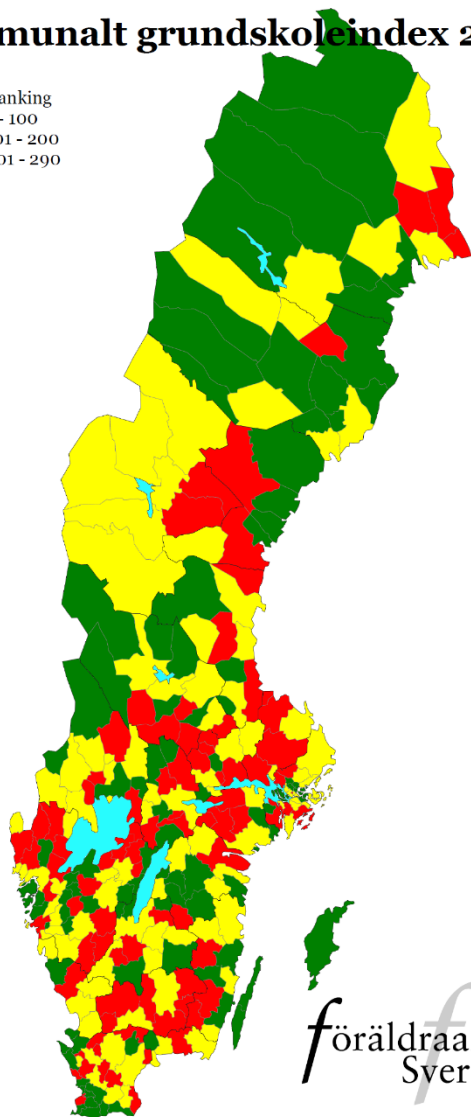
(Variationsvidd 1,54)

Samtliga värden räknas samman till ett kvalitetsindex för varje kommun avseende grundskolan. Vi redovisar samtliga kommuner dels rangordnade från 1–290 och dels i alfabetisk ordning.

För att få ett grepp om hur en kommun har placerat sig i de olika kvalitetsområdena i förhållande till andra kommuner har respektive parameter och det sammanvägda kvalitetsindexet färgmarkerats. De 100 högst rankade kommunerna totalt och för varje kvalitetsområde har fått en grön färgmarkering. De kommuner som placerat sig på plats 101–200 på rankingen har fått en gul markering och de 90 kommuner som hamnat sist på rankingen har fått en röd/rosa markering.

Kommunalt grundskoleindex 2018

Ranking
1 - 100
101 - 200
201 - 290

Definitioner, Kommunalt Grundskoleindex 2018

Samtliga data hämtade 13 oktober 2018 och avser bara kommunala skolor.

Måluppfyllelse

Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter KOLADA (U15457)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Visar avvikelser mellan det faktiska värdet och det modellberäknade värdet. Modellberäknade värden för andel elever som uppnått kunskapskraven har tagits fram av SKL i en regressionsmodell där kommunerna jämförs med övriga kommuner och där hänsyn tagits till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (0–4 år), föräldrars utbildningsnivå, kön samt fr.o.m. 2017 andel elever med okänd bakgrund. Avser elever i kommunala skolor i kommunen oberoende av var de är folkbokförda. Källa: SKL och SCB.

Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen kommunala skolor (modellberäknat värde), andel (%) KOLADA (U15456)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Modellberäknade värden för andel elever som uppnått målen har tagits fram av SKL i en regressionsmodell där kommunerna jämförs med övriga kommuner och där hänsyn tagits till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (0–4 år), föräldrars utbildningsnivå, kön samt fr.o.m. 2017 andel elever med okänd bakgrund. Avser elever i kommunala skolor belägna i kommunen. Källa: SKL och SCB.

Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) KOLADA (N15419)

Andel elever med godkänt betyg i alla ämnen som ingått i elevens utbildning. Andelen beräknas på dem elever som fått eller skulle ha fått betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet (elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår). Uppgifterna avser elever i kommunala skolor i kommunen oberoende av var de är folkbokförda. 2016 exkluderades elever med okänd bakgrund. Källa Skolverket (Siris).

Pedagogisk personal

Elever/lärare (årsarbetare) i kommunal grundskola, antal KOLADA (N15034)

Antal elever per lärare i årskurs 1–9 omräknat till heltidstjänster, i kommunala skolor i kommunen. Övrig pedagogisk personal (förskollärare, fritidspedagoger och fritidsledare) ingår inte. Avser läsår, mätt den 15 oktober. Källa Skolverket (Siris).

Elever/pedagogisk personal grundskola (årsarbetare), kommunala skolor KOLADA (N15037)

Antal elever dividerat med antal pedagogisk personal omräknat till heltidstjänster, i kommunala skolor i kommunen. Uppgiften avser läsår, mätt 15 oktober. Källa: SCB och Skolverket.

Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola, (%) KOLADA (N15031)

Andel (%) lärare i årskurs 1–9, omräknat till heltidstjänster, med lärarexamen, förskollärarexamen eller fritidspedagogexamen och med utfärdat examensbevis, i kommunala skolor i kommunen. Avser läsår, mätt den 15 oktober. Källa Skolverket (Siris).

Kostnader

Elevhälsa per elev

Kostnaden för elevhälsa per elev för valt år. I statistiken ingår kostnader för: skolläkare och skolsjuksköterskor, skolkuratorer och skolpsykologer, köpta tjänster, t.ex. från landsting. I statistiken ingår inte kostnader för lokaler, elevassistenter, personliga assistenter, skolvårdar och elevförsäkringar.

Lärverktyg per elev

Kostnaden för lärverktyg, utrustning och skolbibliotek per elev för valt år. I statistiken ingår kostnader för: lärverktyg, dvs. skön- och facklitteratur, tidningar, tidskrifter, broschyrer och annat tryckt material samt för kopior framtagna för undervisningen. Datorer, maskiner och verktyg som används i undervisningen. Bild och ljudmedier, förbrukningsmaterial och programvara för undervisning. Kapital och servicekostnader för datorer, maskiner etc. Kostnader för resor i samband med studiebesök, kulturaktiviteter och lägerskolor. Bokinköp till skolbibliotek. Skolbibliotekarie.

Måltider per elev

Kostnaden för skolmåltider per elev för valt år. I statistiken ingår kostnader för skolmåltids- och caféverksamhet, dvs. kostnader för personal, livsmedel, transporter, administrativa kostnader, t.ex. för kostkonsulent och intäkter från t.ex. försäljning till fristående skolor och sameskolan. I statistiken ingår inte lokalkostnader. Lokaler m.m. kan ingå för de kommuner som via entreprenad köper skolmåltider. För kommuner är kostnaden för skolmåltidsverksamheten nettoräknad så att intäkter för t.ex. försäljning har dragits från kostnaderna.

Fritidshem

Elevgrupp, antal elever per avdelning, kommunal regi, 2010-

Antal inskrivna barn i kommunal regi dividerat med antal avdelningar i kommunal regi. Med en avdelning menas en barngrupp i vilken fritidshemsverksamhet bedrivs.
(Jämförelsetalsdatabas)

Personaltäthet, antal elever per heltidstjänster, kommunal regi, 2004-

Antal inskrivna elever dividerat med antal heltidstjänster. Eftersom ingen hänsyn tagits till elevens vistelsetid i fritidshemmet medan motsvarande hänsyn tagits för personalen, kan antalet elever per heltidstjänster vara överskattat. Med kommunalt fritidshem avses fritidshem som drivs av kommunen som huvudman.
(Jämförelsetalsdatabas)

Kommungruppsindelning 2017

Här är en beskrivning av SKL:s kommungruppsindelning 2017 som gäller från den 1 januari 2017. Det är en omarbetning av den tidigare kommungruppsindelningen från 2011.

A. Storstäder och storstadsnära kommuner

A1. Storstäder - kommuner med minst 200 000 invånare varav minst 200 000 invånare i den största tätorten.

A2. Pendlingskommun nära storstad - kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

B. Större städer och kommuner nära större stad

B3. Större stad - kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.

B4. Pendlingskommun nära större stad - kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad.

B5. Lågpendlingskommun nära större stad - kommuner där mindre än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad.

C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

C6. Mindre stad/tätort - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.

C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort - kommuner där minst 30 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i annan mindre ort och/eller där minst 30 procent av den sysselsatta dagbefolkningen bor i annan kommun.

C8. Landsbygdskommun - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30 procent).

C9. Landsbygdskommun med besöksnäring - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, dvs antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

För en mer utförlig och detaljerad beskrivning, se publikationen Kommungruppsindelning 2017.

<https://skl.se/tjanster/kommunerlandsting/faktakommunerochlandsting/kommungruppsindelning.2017.html>